

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Atebolrwydd Gweithredwyr a Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd i Deithwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Atebolrwydd Gweithredwyr a Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd i Deithwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021

Vaughan Gething

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

19 Chwefror 2021

1. Disgrifiad

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio:

- Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd i Bersonau sy'n Teithio i Gymru etc.) 2020 ("y Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd"); a
- Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol, Profion Cyn Ymadael ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021 ("y Rheoliadau Profion Cyn Ymadael").

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Dod i rym

Yn unol ag adran 11A(4) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, hysbyswyd y Llywydd y bydd y Rheoliadau yn dod i rym lai na 21 o ddiwrnodau ar ôl i'r offeryn gael ei osod. Roedd hyn yn angenrheidiol oherwydd yr angen i weithredu'n gyflym ac ar sail pedair gwlad er mwyn cefnogi'r amddiffyniadau pellach sydd wedi'u cyflwyno yn yr ymdrech i atal perygl i iechyd y cyhoedd oddi wrth bersonau sy'n teithio i Gymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin.

Nid yw'r diwygiadau yn y Rheoliadau hyn yn newid y ffaith bod y Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd a'r Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol. Mae'r Llywodraeth o'r farn y gellir cyfiawnhau'r diwygiadau yn y Rheoliadau hynny er mwyn atal clefydau heintus rhag lledaenu a/neu y caniateir yr ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 ("Deddf 1984"), a rheoliadau a wnaed oddi tani, yn darparu fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu iechyd yng Nghymru a Lloegr. Gwneir y Rheoliadau hyn drwy ddibynnu ar y pwerau yn adrannau 45B, 45F(2) a 45P(2) o Ddeddf 1984. Mae'r Memorandwm Esboniadol i'r Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd yn rhoi rhagor o wybodaeth am y pwerau hyn.

Mae angen y rheoliadau o ganlyniad i Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Diwygio) (Rhif 3) (Cymru) 2021 a gafodd eu gwneud ar 13 Chwefror 2021 ac a ddaeth i rym ar 15 Chwefror 2021. Cafodd y rheoliadau hynny eu gwneud gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanethau Cyhoeddus ac roeddent yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 ("y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol") er mwyn, ymhlith pethau eraill;

- a) ei gwneud yn ofynnol i deithwyr archebu a thalu am brofion coronafeirws i'w cynnal ar ddiwrnod 2 a diwrnod 8 ar ôl cyrraedd Cymru, os ydynt wedi

teithio i Gymru o wledydd nad ydynt yn esempt sydd y tu allan i'r ardal teithio gyffredin; a,

- b) gwahardd personau rhag dod i mewn o Gymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin drwy borthladd yng Nghymru os ydynt wedi bod mewn gwlad sydd ar y rhestr goch (h.y. gwlad neu diriogaeth a restrir yn Atodlen 3A i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol) yn ystod y 10 diwrnod diwethaf, oni bai eu bod yn bersonau esempt fel y rhagnodir yn y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Diben y Rheoliadau hyn yw diwygio:

- Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd a wnaed ar 15 Mehefin 2020 ac a ddaeth i rym ar 17 Mehefin 2020; a'r
- Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr a wnaed ar 15 Ionawr 2021 ac a ddaeth i rym ar 18 Chwefror 2021.

Mae angen diwygio'r Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd a'r Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr er mwyn gosod dyletswyddau cyfatebol a chydategol ar weithredwyr o ganlyniad i'r cyfyngiadau ychwanegol a osodwyd ar deithwyr yn y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol (fel y'u diwygiwyd).

Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd

Mae'r rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd er mwyn ei gwneud yn ofynnol i weithredwyr hysbysu teithwyr am y ddyletswydd newydd i drefnu profion ar ôl cyrraedd yn unol â'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol. Rhaid iddynt wneud hynny cyn i'r teithwyr ymadael, sef wrth i'r teithwyr archebu, wrth iddynt gofrestru ar gyfer y daith, a 24 i 48 awr cyn teithio. Yn unol â'r diwygiadau, bydd gweithredwyr hefyd yn darparu gwybodaeth am y gofynion o ran Cwarantin wedi'i Reoli sy'n gymwys mewn rhannau eraill o'r DU¹. Yn olaf, mae'r Rheoliadau'n diwygio'r cyhoeddiad sy'n cael ei wneud yn ystod teithiau sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin fel y bo teithwyr yn cael gwybodaeth gyfredol am y cyfyngiadau iechyd cyhoeddus sy'n gymwys yng Nghymru.

---

¹ Roedd y Health Protection (Coronavirus, International Travel) (England) (Amendment) (No. 7) Regulations 2021 yn diwygio'r Health Protection (Coronavirus, International Travel) (England) Regulations 2020 er mwyn gosod gofyniad cwarantin wedi'i reoli ar gyfer teithwyr sy'n cyrraedd Lloegr o wledydd a restrir yn Atodlen B1 (a elwir yn gyffredin yn wledydd ar y rhestr goch). O dan y gofyniad hwn, mae'n ofynnol i deithwyr o'r fath gael pecyn cwarantin sy'n cynnwys archebu am gyfnod o 10 diwrnod lety a ddynodwyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol, cludiant i'r llety a phroffion am y coronafeirws ar ddiwrnod 2 a diwrnod 8 ar ôl i'r teithiwr gyrraedd Lloegr. Nid oes cwarantin wedi'i reoli yng Nghymru ar hyn o bryd gan fod teithwyr sydd wedi bod mewn gwledydd ar y rhestr goch yn ystod y 10 diwrnod blaenorol yn cael eu gwahardd ar hyn o bryd rhag dod i mewn i Gymru drwy borthladd yng Nghymru.

Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr

Mae'r Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr yn cael eu diwygio fel y bydd:

1. Yn ofynnol i weithredwyr wirio bod personau sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin ar wasanaeth trafndiaeth masnachol drwy borthladd môr, hofrenfa neu faes awyr yng Nghymru, wedi gwneud trefniadau, cyn iddynt gyrraedd Cymru, i gael profion am y coronafeirws ar ddiwrnod 2 a diwrnod 8 ar ôl iddynt gyrraedd Cymru.
2. Yn ofynnol i weithredwyr gymryd camau rhesymol i sicrhau nad yw personau, nad ydynt yn bersonau esempt, yn cyrraedd porthladd yng Nghymru ar wasanaeth trafndiaeth, o fan sydd y tu allan i'r ardal deithio gyffredin os ydynt wedi bod yn un o'r gwledydd ar y rhestr goch yn ystod y 10 diwrnod diwethaf. At ddiben y rhwymedigaeth hon, mae gwasanaethau trafndiaeth yn cynnwys nid yn unig wasanaethau trafndiaeth masnachol ond hefyd hediadau preifat.

Bydd yn drosedd i weithredwr dorri'r naill neu'r llall o'r rhwymedigaethau newydd hyn oni bai bod ganddynt amddiffyniad fel y nodir yn Rheoliadau Atebolrwydd Gweithredwyr. Ceir cynnig hysbysiad cosb benodedig am y troseddau hyn yn lle erlyn, a swm yr hysbysiad cosb benodedig fydd £1,000 ar gyfer pob trosedd unigol.

Dod i rym

Bydd y newidiadau sy'n cael eu gwneud gan y Rheoliadau hyn yn dod i rym am 4.00am ar 20 Chwefror 2021.

Ni fydd unrhyw un neu rai o'r diwygiadau a wneir gan y Rheoliadau hyn yn effeithio ar y gofynion o dan y Rheoliadau sy'n cael eu diwygio, ar gyfer personau a fydd yn cyrraedd yr ardal deithio gyffredin cyn i'r diwygiadau hyn ddod i rym.

Mae Gweindiogion Cymru o'r farn bod y diwygiadau hyn yn gymesur o ran yr hyn y maent yn ceisio'i gyflawni, sef ymateb i fygythiad difrifol ac uniongyrcghol i iechyd y cyhoedd.

5. Ymgynghori

Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd ar fyrder, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn.

6. Aseiad Effaith Rheoleiddiol

Ni chynhaliwyd unrhyw aseiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar fyrder er mwyn ymdrin â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.